

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Het Segment Pro., pro

Kwaliteitsonderzoek

Inspectie van het onderwijs

Datum vaststelling: 15 november 2018

Samenvatting

De inspectie heeft op Het Segment in Gouda, school voor praktijkonderwijs, een onderzoek naar goed uitgevoerd naar de onderwijskwaliteit. Het Segment heeft eerder het predicaat Excellente School ontvangen voor een periode van drie jaren. Nu deze periode is verstreken dient het bestuur van de school opnieuw een aanvraag in voor de beoordeling in het traject Excellente School. Dit onderzoek naar goed is een voorwaarde om door de jury Excellente Scholen te kunnen worden beoordeeld.

De resultaten van het onderzoek wijzen uit dat wij Het Segment in Gouda, school voor praktijkonderwijs als goed waarderen.

Wat gaat goed?

Het Segment is op verschillende gebieden sterk.

De school bereidt leerlingen goed voor op werk, school en meedoen in de maatschappij.

Er is veel te kiezen op school: er zijn vijf profielen, er zijn veel keuzevakken, leerlingen kunnen branchecursussen volgen en daarin een diploma of een certificaat krijgen dat door het bedrijfsleven wordt erkend. Er zijn ook avondcursussen voor oud-leerlingen.

Verder luisteren de leraren goed naar de leerlingen: leerlingen hebben een vaste mentor die hen kent en weet hoe hij/zij hen verder kan helpen.

Het Segment is ook een veilige school. Tussenuren komen er niet voor. Er heerst een gezellige sfeer. De leraren zijn kundig en gaan ook nog steeds naar school om bij te leren.

Het Segment besteedt veel aandacht aan vaardigheden en gedrag die leerlingen nodig hebben om zich prettig en veilig te voelen op hun stage adres en om een stage goed te kunnen doen. Zo kunnen leerlingen zich goed voorbereiden op hun toekomst en hun baan. De kwaliteitszorg is voldoende en de kwaliteitscultuur en de dialoog met betrokken organisaties is goed. Het Segment probeert steeds het onderwijs te verbeteren. Door enquêtes onder leerlingen en hun ouders weet de school of zij hierover tevreden zijn.

Het Segment werkt samen met een groot netwerk van stage bedrijven en organisaties waar leerlingen stage kunnen lopen en werk vinden.

**Bestuur: Stichting Openbaar
Voortgezet Onderwijs Gouda**
Bestuursnummer: 41525

School: GSG Het Segment

Totaal aantal leerlingen: 365
BRIN:26LTJ00

Wat kan beter?

Het Segment is nauwgezet in de naleving van de schoolregels. Deze worden ook regelmatig besproken met de leerlingen. Enkele regels zijn voor leerlingen lastig te begrijpen: de regel over het gebruik van de telefoon en de regel over roken. Zij vinden het bijzonder dat de regels wel voor de leerlingen maar niet voor docenten gelden. De school zou hieraan extra aandacht kunnen besteden.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het onderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten onderzoek	8
4.	Reactie van het bestuur	16

1. Opzet van het onderzoek

De inspectie heeft op 22 juni 2018 een onderzoek naar goed uitgevoerd op Het Segment in Gouda, school voor praktijkonderwijs, om te onderzoeken of de onderwijskwaliteit als goed is te waarderen.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan de standaarden uit het onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs.

In het onderzoek zijn we uitgegaan van de zelfevaluatie van het bestuur van het Segment. In deze zelfevaluatie geeft het bestuur aan dat het Segment op praktisch alle standaarden uit het onderzoekskader de basiskwaliteit met verve waarmaakt en bovendien eigen ambities overtuigend realiseert. Alleen de standaard OP8, toetsing en afsluiting, maakt geen onderdeel uit van de zelfevaluatie.

Wij hebben de standaarden uit de zelfevaluatie met betrekking tot het onderwijsproces, de onderwijsresultaten, het schoolklimaat en de kwaliteitszorg onderzocht, danwel het oordeel van het bestuur geverifieerd.

Standaard	Onderzocht/geverifieerd
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 Extra ondersteuning	
OP5 Onderwijstijd	•
OP6 Samenwerking	•
OP7 Praktijkvorming/stage	•
OP8 Toetsing en afsluiting	
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	•
OR3 Vervolgsucces	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten: we hebben lessen bezocht, documenten geanalyseerd, het leerlingvolgsysteem bestudeerd, gesprekken gevoerd met de schoolleiding/ bestuur van de school, leerlingen, docenten, en leerlingenbegeleiders van de school.

Overige wettelijke vereisten

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader). We hebben naast het onderzoekskader geen specifieke wettelijke vereisten onderzocht.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen en de conclusie vermeld. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- G Goed
- V Voldoende
- O Onvoldoende
- K Kan beter

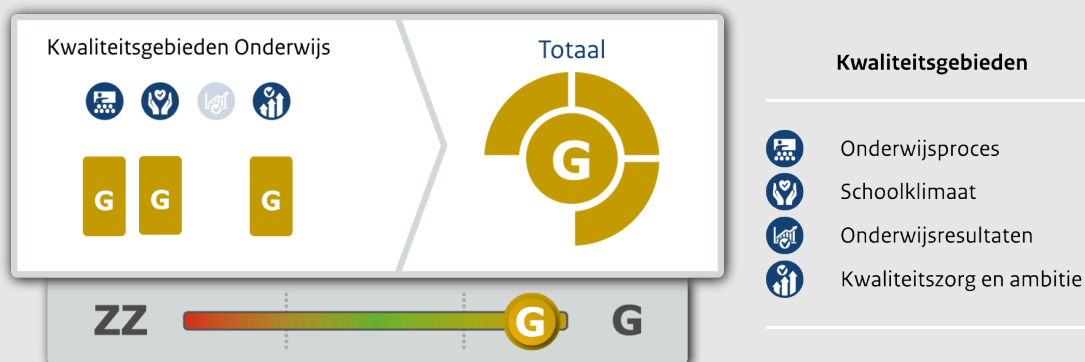
Kwaliteitsgebieden:

- Onderwijsproces
- Schoolklimaat
- Onderwijsresultaten
- Kwaliteitszorg en ambitie

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie weer van het onderzoek bij Het Segment in Gouda, school voor praktijkonderwijs.

De kwaliteit van het onderwijs op Het Segment in Gouda is goed.

Dit baseren we op de volgende bevindingen: ten eerste voldoet de school aan de deugdelijkheidseisen (basiskwaliteit) voor alle standaarden in het waarderingskader. Daarbij hebben we, voor zover onderzocht, geen tekortkomingen vastgesteld in de overige wettelijke voorschriften.

Daarnaast waarderen we de standaarden Kwaliteitscultuur (KA2), verantwoording en dialoog (KA3) en de volgende standaarden uit het kwaliteitsgebied Onderwijsproces en/of Schoolklimaat als goed:

- Aanbod (OP1),
- Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2),
- Didactisch handelen (OP3),
- Onderwijstijd (OP5),
- Samenwerking (OP6),
- Praktijkvorming en stage (OP7),
- Veiligheid (SK1) en
- Pedagogisch klimaat (SK2).

3. Resultaten onderzoek

Wij waarderen de onderwijskwaliteit van Het Segment in Gouda als goed. In de volgende paragrafen leest u onze argumentatie.

In een onderzoek naar goed worden alle standaarden van het Onderzoekskader 2017 beoordeeld. In dit kader staan de standaarden en de normering. Bij elke standaard staat een uitwerking. Hierin is onderscheid gemaakt in deugdelijkheidseisen (basiskwaliteit) en eigen aspecten van kwaliteit.

De school heeft een zelfevaluatie gemaakt en zichzelf daarin op alle standaarden beoordeeld en deze van een toelichting voorzien. Deze zelfevaluatie van de school hebben we als uitgangspunt genomen bij dit onderzoek. Wij hebben onderzoek verricht naar de standaarden die de school in de zelfevaluatie als goed heeft aangemerkt, of de oordelen van het bestuur geverifieerd.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>g</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding			<i>g</i>
OP3 Didactisch handelen			<i>g</i>
OP5 Onderwijstijd			<i>g</i>
OP6 Samenwerking			<i>g</i>
OP7 Praktijkvorming/stage			<i>g</i>

We waarderen praktisch alle standaarden uit het onderwijsproces als goed. Het Segment voldoet aan alle deugdelijkheidseisen van de standaarden en bovendien waarderen we de standaarden Aanbod (OP1), Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2), Didactisch handelen (OP3), Onderwijstijd (OP5), Samenwerking (OP6) en Praktijkvorming en Stage (OP7) als goed. Hieronder lichten wij deze waarderingen toe.

Mooi aanbod afgestemd op de leerlingen

Het (onderwijs)aanbod van het Segment waarderen wij als goed.

Het aanbod bereidt de leerlingen goed voor op een plaats in de samenleving door de aandacht voor de onderdelen Wonen, Werken, Burgerschap, Vrijtijdsbesteding en Leren. Het onderwijs wordt contextrijk ingericht, waarbij de praktijk zo goed mogelijk wordt nagebouwd en de keuzemogelijkheden zijn legio.

In de eerste twee leerjaren worden leerlingen voorbereid op hun keuze voor een profiel. Door middel van een carrousel worden de leerlingen langs de verschillende profielen geleid. In de volgende leerjaren neemt de stage in een bedrijf of instelling een steeds grotere plaats in. Binnen de school nemen sport en kunstvakken een belangrijke plaats in. Bovendien kunnen leerlingen branchecertificaten halen, zij hebben daarbij een keuze uit zestig branchecursussen.

Voor leerlingen met mogelijkheden om verder te leren op het mbo biedt de school zelf de entree-opleiding aan in het laatste jaar van de opleiding in samenwerking met het regionale ROC. Al vroeg in de opleiding wordt voorgesorteerd op niveau om toe te werken naar een passende uitstroom.

Er zijn diverse projecten die de horizon van leerlingen verbreden. Daarin komen ook verschillende burgerschapsaspecten terug. Een belangrijke plaats in het schooljaar vormt het schoolkamp, waarin docenten en leerlingen elkaar goed leren kennen.

Voorts verzorgt het Segment nazorg en avondcursussen voor oud leerlingen. In het kader van "een leven lang leren" zijn deze leerlingen altijd welkom op school.

Zicht op ontwikkeling en begeleiding is vanzelfsprekend

Wij waarderen de standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding als goed.

In het onderzoekskader 2017 voor praktijk scholen staat dat de inhoud van standaard OP4: Extra ondersteuning, is samengevoegd met OP2. Daarom besteden wij in onze rapportage geen aparte aandacht aan OP4.

Bij Het Segment is een goede intake en warme overdracht vanuit de basisschool een van de belangrijke voorwaarden om de leerling te leren kennen. Ouders worden sterk betrokken bij de intake en bij de opstelling van het IOP. De informatie die de school over de leerling verzamelt, is voor iedere medewerker beschikbaar in het leerlingvolgsysteem en dient als uitgangspunt voor het aanbod aan de leerling.

Iedere leerling heeft een mentor die goed bij hem of haar past en deze mentor kent de leerling en zijn of haar ouders eveneens. Zo heeft de leerling een vertrouwd aanspreekpunt binnen de school. De mentor houdt het welbevinden en de ontwikkeling van de leerling nauwgezet in het oog, communiceert hierover zorgvuldig met betrokkenen, en zorgt voor afstemming van het aanbod en de begeleiding op de leerling. Tweemaal per jaar vinden gesprekken over het IOP plaats tussen leerling, mentor en ouders.

In het Werkcentrum neemt de school testen af bij leerlingen op het gebied van werknemersvaardigheden, zodat zij goed kan inschatten waar de sterke en minder sterke kanten van de leerling liggen, bijvoorbeeld wanneer het gaat om concentratie, nauwkeurigheid, stressbestendigheid, communiceren op het gebied van werknemersvaardigheden. Hieruit volgen eventueel weer ontwikkeldoelen, die de school samen met de leerling opstelt.

Didactisch handelen

Het didactisch handelen waarderen we als goed. Het didactisch handelen van de docenten stelt de leerlingen in staat om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen.

Het onderwijs wordt vormgegeven volgens de kernwaarden van de school: introductie, instructie, verwerking, feedback en feed forward. Lessen worden in kleine groepen gegeven.

Wij hebben enthousiaste docenten gezien die goed hun leerlingen in het oog houden en hun didactiek op hen aanpassen.

Leerlingen hebben zeggenschap over hun eigen leerroutes, zodat het onderwijs het beste bij hun ontwikkeling past. Leerlingen zijn daardoor gemotiveerd en actief betrokken bij de les. Bij de keuze voor een stage bedrijf en de mogelijkheid om in de praktijk te leren, let de school erop of deze manier van leren bij dit bepaalde bedrijf goed bij de leerling past.

Onderwijstijd

Wij waarderen de standaard Onderwijstijd (OP5) als goed.

In de school worden meer uren gemaakt dan het wettelijk voorgeschreven aantal uren, de pauzes in de school zijn kort en er zijn geen tussenuren. Door de duidelijke afspraken over verzuim zijn er geen uitvallers of thuiszitters en komt ongeoorloofd verzuim bijna niet voor.

Het Segment is een netwerkschool

Samenwerking (OP6) waarderen we als goed.

Het Segment voldoet aan de normen voor basiskwaliteit en realiseert op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Het Segment is een netwerkschool en onderhoudt directe relaties met veel verschillende organisaties. Naast de contacten met het basisonderwijs over aangemelde leerlingen en het samenwerkingsverband, onderhoudt Het Segment intensieve contacten met de gemeente Gouda en met het bedrijfsleven om stagemogelijkheden te verwezenlijken, met het mbo over afstemming van het vervolgonderwijs (Entree-opleiding en niveau-2 opleidingen),

en met collega-praktijkscholen. Ook kent Het Segment een groot netwerk van zorgbegeleiders. Directieleden en docenten worden vaak uitgenodigd op landelijke en regionale bijeenkomsten om hun ervaringen te delen. Daarnaast heeft het Segment veel contacten in de culturele sector, zodat leerlingen kennis kunnen maken met theater, muziek en dans.

Praktijkvorming en stage, daar draait het om

Wij waarderen de standaard Praktijkvorming/Stage (OP7) als goed.

Het Segment voldoet aan de basiskwaliteit en realiseert op overtuigende wijze de eigen aspecten van kwaliteit.

Bij de voorbereiding op een arbeidzaam leven is praktijkvorming en stage van groot belang.

Vanaf leerjaar 1 worden leerlingen voorbereid op de stage met het vak loopbaan oriëntatie en beroepsvorming (LOB). In het tweede leerjaar is er een interne stage. Aan het einde van het tweede leerjaar hebben leerlingen een keuze gemaakt voor twee van de vijf profielen die de school aanbiedt.

De school heeft een eigen stagebureau met professionele stagebegeleiders en jobcoaches, dat leerlingen matcht met een bedrijf of instelling. In het begin van het derde leerjaar voeren leerlingen in groepjes opdrachten uit met een begeleider in een stagebedrijf. Wanneer de werknemersvaardigheden voldoende ontwikkeld zijn, mag de leerling een externe individuele stage lopen. In het vierde jaar gaan leerlingen twee dagen per week zelfstandig in een bedrijf aan de slag. De stage is dan gekoppeld aan het gekozen profiel.

Tijdens de stage legt de stagebegeleider eenmaal in de zes weken een bezoek af aan de leerling in het bedrijf en bespreekt dan met leerling en de begeleider uit het bedrijf hoe de leerling functioneert.

Het Segment bouwt het praktijkleren zorgvuldig op zodat leerlingen vol vertrouwen zich bekwamen in het werk in een sector. Om bovenstaande redenen hebben wij de standaard Praktijkvorming en stage als goed beoordeeld.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid				<i>g</i>
SK2 Pedagogisch klimaat				<i>g</i>

Het Segment is een veilige school

Wij waarderen de standaard "veiligheid" als goed.

Het Segment is een veilige school. In de school gelden duidelijke regels die leerlingen en leraren hanteren. Er is een anti-pestbeleid opgesteld en de school kent een coördinator veiligheid. De teams spannen zich enorm in om de leerlingen een veilig gevoel te geven. Leerlingen die met achterstanden van het basisonderwijs komen krijgen hier zelfvertrouwen, omdat de school voor hen veilig is.

In de school is de meldcode huiselijk geweld bekend. In alle leerjaren worden lessen in mediawijsheid gegeven, om leerlingen te informeren over verstandig mediagebruik en hen te waarschuwen voor cyberpesten.

Tijdens de pauzes verblijven leerlingen in de centrale hal rondom hun vaste stafel of buiten, op het plein, of op het sportveldje. Zij verlaten het schoolterrein niet gedurende de schooluren. In deze ruimtes zijn vele leraren aanwezig om met leerlingen te praten, een spelletje te doen, of om hen aan te spreken op gedrag. Leerlingen kunnen de docenten daar op een laagdrempelige manier aanspreken over iets wat hen dwarszit. Moeilijke gesprekken over gedrag en omgangsvormen, binnen en buiten school, worden in de school niet uit de weg gegaan.

In de enquêtes over veiligheid onder leerlingen en onder ouders komt de school er goed uit. De school toont aan de veiligheid goed te bewaken en besteedt ruim aandacht aan preventief beleid om de veiligheidsbeleving te vergroten. Leerlingen en ouders geven aan dit onderdeel in de tevredenheidsenquêtes een hoge waardering. Daarom waarderen wij de veiligheid als goed.

Pedagogisch klimaat is goed

Wij waarderen het pedagogisch klimaat als goed.

In de school verloopt een schooldag voor leerlingen volgens een voorspelbaar ritme. Leerlingen voelen zich daardoor gesteund en dit komt hun zelfvertrouwen ten goede. Docenten werken er hard aan om binnen de groepen verbinding tussen leerlingen te bewerkstelligen.

Het leerklimaat is daardoor gunstig. Elke leerling krijgt de hulp die hij of zij nodig heeft en vertrouwt daar ook op. Daarom komen leerlingen graag naar Het Segment om te leren.

In de school hangt een gezellige sfeer tussen leerlingen onderling en tussen leerlingen en docenten.

Wij beoordelen het pedagogisch klimaat om bovenstaande observaties als goed.

3.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				

Niet te beoordelen

In het praktijkonderwijs beoordelen we de onderwijsresultaten niet, praktijkscholen stellen hiervoor hun eigen doelen vast. Het Segment kiest ervoor dit te doen per leerling.

In het IOP van elke leerling is beschreven waarop school leerling en ouders verwachten dat de leerling uitkomt bij het verlaten van de school. De school evalueert gaandeweg de schooltijd hoe de leerling zich ontwikkelt op het gebied van cognitieve, sociale en maatschappelijke competenties.

3.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			✓
KA3 Verantwoording en dialoog			✓

De kwaliteitszorg (KA1) waarderen wij als voldoende.

Het Segment heeft een kwaliteitssysteem ingericht dat het mogelijk maakt de processen binnen de school te evalueren en te verbeteren. Dit systeem bestaat eruit dat de school een kwaliteitsbeleidsplan heeft opgesteld als verantwoordingsdocument van het kwaliteitsbeleid. Vierjaarlijks wordt er een schoolplan geschreven. Jaarlijks wordt er een ambitiedocument opgesteld. Dit ambitiedocument specificeert welke doelen en resultaten het komende cursusjaar worden nagestreefd. Daarnaast is er een

ambitiedocument voor de middellange termijn. Elk jaar wordt dit ambitiedocument geëvalueerd en bijgesteld.

De algemene doelstelling is de leerling optimaal te ondersteunen om zijn of haar talenten tot ontwikkeling te brengen. De schoolleiding monitort het onderwijsproces in de volle breedte. Evaluaties vinden onder andere plaats door middel van enquêtes, observaties en besprekingen.

Deze monitoring is er op gericht activiteiten te verbeteren om bovengenoemde doelstelling te behalen. De kwaliteitszorg voldoet hiermee aan de deugdelijkheidseisen die de wet stelt.

Cultuur van passie voor de leerling

Wij waarderen de kwaliteitscultuur (KA2) binnen het Segment als goed.

Bestuur en schoolleiding hebben hoge ambities en trekken mensen met ambities aan. Bovendien heeft de schoolleiding oog voor mensen die in de school werken. De schoolleiding gaat uit van de passie van de docenten en maakt het mogelijk dat medewerkers hun kwaliteiten kunnen benutten. Scholing is in ruime mate mogelijk. In het digitale bekwaamheidsdossier kunnen personeelsleden hun bekwaamheden bijhouden en de persoonlijke ontwikkeling in relatie tot de organisatiedoelen vastleggen. Voor ieder is sprake van maatwerk.

Successen van leerlingen en van medewerkers worden gevierd, zo wordt ieder kwartaal de Stagekanjer aangewezen en krijgen leerlingen hun diploma's en certificaten in de Schouwburg van Gouda uitgereikt.

Verantwoording en dialoog

Wij waarderen deze standaard over verantwoording en dialoog met organisaties rondom de school als goed.

Bestuur en schoolleiding leggen intern en extern verantwoording af van het gevoerde beleid.

Het bestuur legt periodiek verantwoording af aan de medezeggenschapsraad.

De medezeggenschapsraad en de raad van toezicht worden tijdig geïnformeerd en in hen heeft het bestuur de tegenspraak georganiseerd over het beleid van het Segment.

De leerlingenraad van het Segment is actief en bestaat uit leerlingen van alle leerjaren en alle profielen. De leerlingenraad wordt goed begeleid en geeft een duidelijke terugkoppeling in de klas van de besproken onderwerpen.

Voorts overlegt Het Segment met tal van organisaties rondom de school, zoals de acht gemeenten waar leerlingen vandaan komen, jeugdzorg, en bedrijven in de regio. Ook koppelt Het Segment naar het ESF terug wat met de verstrekte subsidie is gedaan. Wij waarderen deze standaard als goed.

3.5. Overige wettelijke vereisten

Voor zover we die onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.

4. Reactie van het bestuur

Het College van Bestuur kan zich vinden in de bevindingen van de Inspectie van het onderwijs.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

